

PROJECTPLAN 'MATE'

INLEIDING

Deze notitie is de uitwerking van een idee dat al jaren borrelt.

Het idee is om door middel van een project in de scheepvaart bepaalde groepen jongeren die maatschappelijk gezien buiten de boot (dreigen te) vallen, onder begeleiding deze (beter) in staat te stellen een baan te verkrijgen en te behouden.

Daarnaast wordt er tevens een pedagogische omgeving geschapen waarin jongeren in staat worden gesteld om als normale (jong)volwassene te functioneren.

De kracht

De kracht van het idee ontleent zich aan de combinatie van het fysieke middel 'een operationeel schip' met de duidelijke structuur en 'no-nonsense' cultuur die hierop geldt.

Dit brengt nadrukkelijk positieve psychologische effecten bij de jongeren teweeg.

- Afgeschermdde omgeving... los van de wal en weg van verleidingen in de thuisomgeving.
- Beschermdde omgeving... weg van probleemomgevingen en begeleidt door (omgeschoolde) scheepslieden van uit een no-nonsense cultuur
- In deze omgeving krijgen de jongeren, intensief begeleidt, een 'opvoeding' en een 'opleiding'
- Een schip dat ingericht is als leer- en werkplaats en geleid wordt door gekwalificeerde begeleiders. Het project zal primair gericht zijn op opleidingen naar de nautische beroepen. Het concept dient ter voorkoming van uithuisplaatsing, werkloosheid, verslaving, niet beroeps gekwalificeerd zijn en criminaliteit.

Het initiatief

Met de kansen die er voor de doelgroep zijn en de reeds bewezen maatschappelijk toegevoegde waarde van het concept, zou ik graag een team van potentiële opdrachtgevers c.q. belanghebbenden uit diverse disciplines in een bijeenkomst bij elkaar willen laten komen. Het doel van een dergelijke bijeenkomst is de haalbaarheid van het concept te beoordelen. Hierbij is het de bedoeling dat iedere deelnemer het plan vanuit eigen inzichten en vanuit eigen invalshoeken benaderd.

De hoofdvraag

Is het haalbaar een project te realiseren dat betaalbaar, innovatief, realistisch en creatief genoeg is om uitkomst te bieden voor een gedefinieerde groep jongeren waarin het beste uit de doelgroep wordt gehaald. Ieder met hun eigen kwaliteiten, maar ook met hun eigen beperkingen. De benodigde ervaring en kennis zal worden gevoed vanuit het bedrijfsleven, brancheorganisaties, gemeente/provincie, jeugdhulpverlening en justitie.

De geschiedenis

Het idee voor het onderhavige concept is ontstaan vanuit de (scheepvaart) educatie afdeling "Hollands-Glorie" te Dordrecht in 2001.

Hier werden jongeren, die buiten het reguliere onderwijs vielen en/of problemen in de thuissituatie hadden en die blij gaven van enige affiniteit met de scheepvaart, dag en nacht opgevangen op twee voor deze doelgroep ingerichte schepen.

Op deze schepen werden zij begeleid richting maatschappij en werk in veelal een nautisch beroep.

De doelstelling hierbij was weer thuis te kunnen gaan wonen in combinatie met werken op een schip. Met deze aanpak en methodiek zijn vele jaren zeer goede resultaten geboekt, wat landelijk zorgde voor bekendheid en aanzien bij de hulpverleningsinstanties, justitie, onderwijs als in de nautische sector.

Deze aanpak en methode is gedeeltelijk overgenomen door de Justitiële inrichting de 'Engh' in Ossendrecht die tot voor kort vijf schepen in beheer had. Deze organisatie is later weer overgegaan in 'Almata', een Jeugdzorg^{Plus} instelling met het schip 'Smal Agt'.

In 2002 is, vanuit de landelijke behoefte om weer vakinternaten op te zetten, de Jeugdzorg^{Plus} (gesloten instellingen) ontstaan.

'Trivium' heeft hierop gereageerd door in 2004 (als een soort van tussenvorm) de module 'IB/VAK' op te zetten om jongeren te begeleiden naar werk en/of scholing.

Het gaat hierbij om jongeren die zowel residentieel binnen Trivium zelf verblijven als jongeren die thuis wonen. Het is een ambulante traject waarin jongeren individueel begeleid worden in de omgeving en situatie waar in zij op dat moment verkeren.

De jongeren zitten veelal in een crisissituatie thuis waarbij dreigende uithuisplaatsing speelt of de jongeren zijn het huis al uit. Hierbij is terugkeer naar de thuisomgeving geen reële optie meer.

Bij deze doelgroep is het voortzetten of afronden van het 'voortgezet onderwijs' veelal een gepasseerd station. De jongeren kunnen door achterstand of op basis van hun leeftijd (16+) niet meer terug naar het voortgezet onderwijs. Het gaat hierbij om onvermogen of belemmerende factoren bij hen zelf, in hun directe omgeving, op school en/of thuis.

Daarnaast hebben zij vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Met de module VAK worden deze jongeren ter opleiding en vorming bij bedrijven geplaatst. Het betreffen hier bedrijven met geschikt werk voor de doelgroep, zoals supermarkten, bouwbedrijven, etc. Ook worden via deze module jongeren aan boord van binnenvaartschepen geplaatst. Door de tot nog toe behaalde resultaten en successen binnen de module VAK, met een zeer problematische doelgroep bij de tot nu toe begeleide jongeren, kan men spreken van een geslaagde aanpak.

Er ontstaat een steeds grotere vraag om jongeren te plaatsen en te begeleiden in de richting van nautische beroepen. Vanuit de scheepvaart is de vraag ontstaan vanuit een groeiend tekort aan vakkundig personeel. Vanuit de hulpverlening is het interessant vanwege de goede resultaten die bereikt worden met het plaatsen van jongeren op de binnenvaartschepen. Veel jongeren vinden het een interessante optie vanwege de verdiensten, het avontuur en het weg zijn binnen een toch beschermende omgeving.

De geografische positie van Dordrecht, te midden van rivieren en havens, dient hierbij als een goede uitvalsbasis voor het kunnen plaatsen en begeleiden van deze doelgroep.

Het gemis

Naast de begeleiding binnen de module VAK wordt het ontbreken van een voortraject (met een methodische en praktische invulling) ervaren als een groot gemis.

Het gaat hierbij om zowel de voorbereiding naar een beroep, ontlasting van de thuissituatie alsook de voorbereiding op een eventuele terugkeer naar school.

Op dit moment wordt, door de jongere direct op een schip te plaatsen, hij/zij onvoorbereid in het diepe gegooid. Algemene basisvaardigheden in zowel kennis als op sociaal gebied is dan bij de jongere meestal niet aanwezig. Hetzelfde geldt voor de terugkeer naar een school, als zij al worden toegelaten met hun problematiek.

In de scheepvaart en op de scholen (MBO / BBL2) ontbreekt de tijd en veelal ook de benodigde pedagogische kennis om deze doelgroep op de juiste wijze te begeleiden.

De succesfactoren

Het succes van de plaatsing binnen de nautische branche wordt bepaald door:

- het voor een bepaalde periode van huis zijn, waarin de ouders en de jongere fysiek van elkaar gescheiden zijn. Hiermee wordt de negatieve vicieuze cirkel, waar de ouders en de jongere vaak al geruime tijd in zitten, doorbroken;
- de mogelijkheden ten aanzien van structuren die op schepen geboden kan worden. Hierbij doelend op de veelal traditionele gezinsbedrijven, waar bijna een soort pleeggezinachtige omgeving gerealiseerd wordt. Anderzijds is er ook een aanbod van

schepen waarbij er sprake is van een sterke hiërarchische structuuropbouw ....

Schipper/Kapitein, deksman, matroos, etc.;

- de structuur op de schepen is veelal duidelijk, het gezag aan boord en de positie hierin van de jongere worden door iedereen als vanzelfsprekend ervaren;
- de cultuur aan boord zorgt ervoor dat de jongere grensverleggend bezig is met zijn mentaliteit en gedragsbevorderende aspecten;
- er is altijd betaald werk en doorgroeimogelijkheden via werkervaring en/of opleiding;
- dat drugsgebruik aan boord 'not-done' is;
- het tegenkomen van jezelf, waarbij het verstoppen van je problemen erg moeilijk is. (De jongere zit immers dag en nacht samen met de bemanning aan boord binnen de "beschermd" omgeving van het schip.)
- de (negatieve) vriendengroep wordt buitenspel gezet;
- De zelfredzaamheid van de jongere wordt vergroot waarbij er huishoudelijk taken, boodschappen, verzorging e.d. gedaan moeten worden. (Je woont, leeft en werkt voor een bepaalde periode tezamen met de bemanning op een schip.)

De doelen

- Het preventief voorkomen van uithuisplaatsing. (dakloosheid / plaatsing in 24 uren jeugdzorg, jeugdzorg^{plus}, GGZ-instellingen of justitiële jeugdinstellingen).
- Het ontlasten en ondersteuning bieden in de thuissituatie.
- Het (terug) leiden naar het arbeidsproces
- Het, waar mogelijk, terugleiden naar het onderwijs
- Het resocialiseren van de jongere
- Het voorkomen van terugval

De doelgroep

Het project zal zich richten op, in principe op normaal begaafde jongeren en jongvolwassenen van 15 tot 23 jaar, woonachtig in de regio Zuid-Holland, Brabant en Zeeland.

De deelnemers aan het project hebben geen werk, hebben geen startkwalificatie, ervaren grote problemen op school en/of gaan niet naar school, er is een pedagogische onmacht in de thuissituatie en/of een dreigende uithuisplaatsing.

Contra indicatie

Het project is niet bedoeld voor jongeren die thuishoren in onderstaande groepen:

- psychiatrische- of verslavingsproblematiek waar specifieke zorg vereist is
- intelligentieniveau is te laag (zwakzinnigheid DSM IV)
- de jongere is niet aanspreekbaar in het Nederlands
- jongeren die niet door de medische keuring komen voor het behalen van het dienstboekje. (soort werkpaspoort voor de binnenvaart)

De kenmerken

Het project zal zich kenmerken door:

- De beschikbaarheid van een voor de doelgroep ingericht schip;
- Voor een bepaalde periode in de week van huis zijn (beperkte 24-uurs residentiële opvang)
- Ambulante begeleiding in de thuissituatie
- Willekeurige instroom momenten
- Een gefaseerde opbouw
- Een duidelijke structuur
- Een modulair systeem in een vast rooster
- Een individueel traject

De uitgangspunten

Het uitgangspunt van het project zal zijn dat de deelnemer bij het beëindigen van het project thuis kan (blijven) wonen, in staat moet zijn zelf een startkwalificatie te behalen en/of werk te vinden en vast te houden. Hierbij wordt het traject gekenmerkt door;

- Flexibiliteit en efficiency

- Samen met de omgeving (leefmilieu, begeleiders, (ex)scholen, enz.) en bedrijfsleven het sociale gedrag van de jongere versterken
- Gericht op respect, continuïteit, openheid
- Hierbij uitgaande van aanwezige kennis / competenties en deze versterken
- Stimuleren van positief gedrag
- Ontmoedigen van ongewenst gedrag
- Een duidelijke structuur en duidelijke regels geboden worden met als middel een schip met professionele begeleiders die op de doelgroep, ouders en de branche zijn toegespitst

De capaciteit

Het project zal naar inschatting voor 12 deelnemers en hun ouders/verzorgers beschikbaar zijn, waarvan gemiddeld de helft aan boord van de leerwerkplaats (het schip) is en de andere helft werkervaring aan het opdoen is (in principe) op een varend beroep. Deze deelnemers worden door middel van coaches/trainers en trajectbegeleiders begeleid.

De deelnemers zijn telkens voor een bepaalde periode dag en nacht van huis.

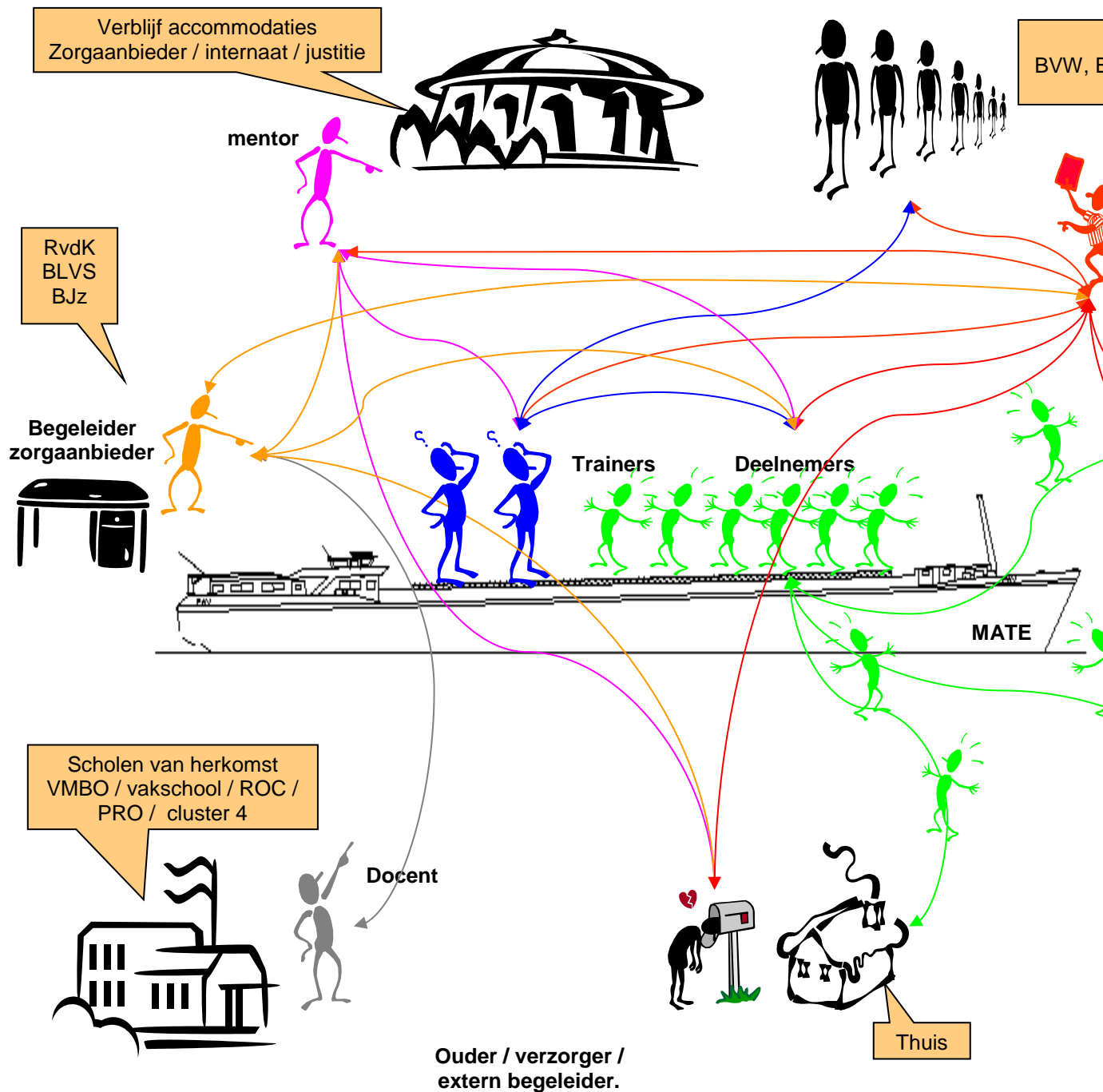
Het uitgangspunt is dat elke deelnemer op elk willekeurig moment van het jaar kan instromen met een gemiddelde verblijfsduur van 6 maanden. Per jaar zal er een reële doorstroom gerealiseerd kunnen worden van +/- 20 deelnemers.

De benodigde discipline

Om aan het project vorm te kunnen geven met als (hoofd) leer- en hulpmiddel een schip, moeten de begeleiders/trainers multidisciplinair zijn. Dit betekent dat zij moeten voldoen aan de wettelijk vastgestelde bemanningseisen, pedagogische en didactische kwaliteiten bezitten en in een team met andere relevante disciplines kunnen samenwerken

De functies die gecombineerd zijn: schipper, vakinstructeur, AVO-, Sport-, EHBO-, activiteiten-, ambulante-, stagebegeleider en een meewerkend teamleider in combinatie met traject-, ambulante begeleiding en jobcoaching .

De inschatting is dat er in het totaal een minimale bezetting van 3.5 fte benodigd is. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat alle bovengenoemde functies uitgevoerd kunnen worden op het schip.

De randvoorwaarden

Het effect van het project en de mate van succes hangen af van een aantal randvoorwaarden, waaronder:

1. draagvlak vanuit relevante instelling(en) en de beroepsgroep(en)
2. Integratie binnen een bestaande zorgaanbieder
3. voldoende aanmeldingen
4. financiële middelen voor de ontwikkelings-, capaciteits-, personeels-, materieel- en overheadkosten
5. opname (na project) van deelnemers bij werkgevers en/of scholingstraject
6. kwaliteit van de medemerkers
7. functionaleisen van het schip en de leer- en hulpmiddelen
8. geografische positie

Afhankelijk van de uitwerking van deze randvoorwaarden zijn deze bevorderend of belemmerend voor het effect van het project.

Bijlagen:

- 01. De kosten**
- 02. Globale vergelijkingskosten overgenomen uit verschillende bronnen.**
- 03. Berekening**
- 04. Procesgang**
- 05. PROJECTKAART (energie-, krachtenprofiel)**

01. De kosten

De raming van de kosten(prijspeil 2011) met 3,5 fte. (zie specificatie 03.) bedragen:

		2011	2013
P	Personele kosten incl. overhead	221.800,--	231.000,--
S	Schip/accommodatie kosten	60.000,--	63.000,--
A	Apparaat kosten(A-kosten)	5.000,--	5.250,--
E	Educatieve vorming (E-kosten)	68.800,--	72.240,--
S+A+E	x 6% Onvoorzien	8.100,--	8.450,--
T	Totaal kosten per jaar	363.700,--	371.490,--
20	Kosten traject per jaar per deelnemer	18.200,--	18.600,--
24	Kosten traject per jaar per deelnemer	15.200,--	15.500,--

Dit zal neerkomen op een begeleidingstraject van 18.200,-- per deelnemer en hun ouders/verzorgers waarbij hij minimaal 3 nachten en 4 dagen van huis is in de week.

In deze berekening is geen rekening gehouden met de kosten die gemoeid zijn met de opstart- en ontwikkelingskosten voor het project zoals projectaanvraag, methodiek beschrijving, capaciteit bij de opstart, enz.

Datum prijspeil: 01-01-2011
Opgesteld door: P. A. Verheij

02. Globale vergelijkingskosten overgenomen uit verschillende bronnen.**JUSTITIE kosten per cliënt / jaar**

Totale kosten (draaideur) jeugd criminaliteit (50 % recidivisten)	250.000,--
kosten detentie opname	70.000,--
kosten nazorg traject detentie	20.000,--
kosten oplegging bureau halt maatregel	
kosten specialistische maatregel	
extra toezicht voorzieningen. (Bureau leerplicht ed.)	
extra politie controle en toezicht	

JEUGDHULPVERLENING kosten per cliënt / jaar

kosten opname jeugdzorg ^{plus} instelling	125.000,--
kosten residentiële setting 24-uurs opvang	48.000,--
kosten dagopvang	30.000,--
kosten ambulante begeleiding (licht 5000,-- per ½ jaar)	10.000,--
kosten intensieve ambulante begeleiding (8000,-- per ½ jaar)	16.000,--
kosten specialistische ambulante begeleiding (10.000,-- per 3 mnd)	40.000,--

SCHOLINGSTRAJECT kosten per leerling / jaar

kosten cluster-4 onderwijs	40.000,--
kosten praktijkschool onderwijs (PRO) + ESF- middelen	19.000,--
kosten vakschool MBO = (x factor 1,8)	20.000,--
kosten normaal MBO- scholingstraject	12.000,--
extra kosten rugzakregelingen (variërend van 12.000 tot 24.000)	18.000,--

MAATSCHAPPELIJKE kosten per jongere / jaar

kosten criminaliteit	90.000,--
overlast	1.000,--
verslaving / drugsoverlast	10.000,--
PGB's en extra GGZ	???,--
uitkering bij werkloosheid	6.500,--
werkeloos zonder uitkering	1.500,--
daklozen opvang (Leger des Heils)	36.000,--

03. Berekening

Salaris kosten (P-kosten) bij 20 jongeren Berekening: aantal fte x 1,5 werkgeversfactor incl. overhead x jaarsalaris = bruto P-kosten						
	Funcities	uren	fte	factor	salaris	bruto
1	Schippers / Coaches / Trainer / Begeleider	90	2.5	1,5	40.000	150.000,--
2	Werk- trajectbegeleider / Coördinatie	36	1.0	1,5	52.000	68.000,--
3						
4						
5	Stagair(e) HBO - herintreder - ex-varens m/v - Vrijwillig van uit branche					3.800,--
6						
7	Totaal aantal man/vrouw uren	126				
8	Totaal aantal fte.		3,5			
P	Totaal incl. werkgeversfactor en overhead					221.800,--

S Schip / accommodatie kosten (S-kosten) per jaar			
1	Huur schip	Afhankelijk van contract, samenwerking etc.	inschatting 55.000,--
2	Verzekering schip	Afhankelijk van schip	
3	Inventaris	Stoelen, banken, roeiboten etc.	
4	Havengelden ed.	Afhankelijk van ligplaats en/of vaargebied	
5	Onderhoud veiligheidsappr.	Brandblussers, inbraakalarm, etc.	1.000,--
6	Onderhoud materialen	verf, kwasten, kleine reparaties uitvoeren etc.	3.000,--
7	Schoonmaak artikelen	Luiwagens, reinigingsmiddel, borsteltjes, etc.	1.000,--
S	TOTAAL SCHIP / ACCOMODATIE		60.000,--

A Apparaat kosten (A-kosten) per jaar			
1	Kantoorbehoeften	Enveloppen, postzegels, briefpapier, kopieën etc.	250,--
2	Telefoon + netwerkaansluiting	Gsm gebruik en vaste aansluiting	1.000,--
3	Documentatie kosten	Abonnementen, kijk en luistergeld etc.	500,--
4	Representatie kosten	Presentjes aan derden etc.	250,--
5	verzekering		500,--
6	Aanschaf inventaris	Computer, printer etc. (afschrijving over 3jaar)	2.500,--
A	TOTAAL APPARAAT		5.000,--

E Educatieve vorming (E-kosten) per jaar			
1	Brandstof verbruik schip	Bij 800 vol-aan belasting draaiuren	45.000,--
2	Energie	CV, koken, verlichting	3.000,--
3	Leer en hulpmiddelen APV	Sport, spel, recreatie, creatief etc.	1.000,--
4	Overige vormingskosten	Werkkleding, praktijk, boeken, dienstboekje etc.	3.500,--
5	Voeding	Koffie, thee, voeding	8.000,--
6	Legering	Kopjes, borden, lakens, etc.	300,--
7	Reiskosten deelnemers	Reiskosten gemaakt door deelnemers	3.000,--
8	PBMs	Slijpbrillen, gehoorsbescherming etc.	500,--
9	Reisdeclaratie	stage bezoek, huisbezoeken etc.	3.500,--
10	Fotokopieerkosten e.d.	ontwikkeling lesmateriaal	1.000,--
E	TOTAAL EDUCATIE		68.800,--

T Totale kosten opleiding per jaar				
1	Onvoorzien 6%	over S+A+E	133.800,-- x 6%	8.100,--
2	Totale kosten	P+S+A+E		355.600,--
T	TOTALE KOSTEN OPLEIDING			363.700,--

04. Procesgang

Intake en kennismaking	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemer heeft een intakeformulier ingevuld en draait één dag mee als kennismaking. 	2 weken voor begin
Gewenningsperiode en inventarisatie	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemer stroomt (eventueel gefaseerd) in voor gewenning aan structuur en regelmaat. Daarnaast vindt er een inventarisatie plaats van de behoeftes en competenties van de deelnemer en de ouder(s) en/of verzorgers. De deelnemer werkt aan zijn kennis, sociale en praktische vaardigheden. 	4 weken
Transfertraject	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemer werkt aan zijn kennis, sociale en praktische vaardigheden om te kunnen functioneren thuis in een beroep en/of het kunnen deelnemen aan scholing waarbij een startkwalificatie behaald wordt. De deelnemer inventariseert zijn mogelijkheden en onmogelijkheden en maakt een beroepskeuze De deelnemer proeft aan een beroep door mee te draaien in de praktijk. De deelnemer ondergaat de benodigde keuringen en regelt de nodige documenten die nodig zijn voor het gekozen beroep. De deelnemer werkt aan het versterken van het (sociale) netwerk om hem heen waarin er frequente afstemming is met de woon- of verblijf situatie. 	10 tot 20 weken afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van de deelnemer
Eindtraject	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemer doet werkervaring op en draait proef mee in een bedrijf waarmee hij zijn kennis, sociale en praktische vaardigheden toepast en vergroot. De deelnemer heeft inzicht in zijn functioneren in een werksituatie. Hiaten in kennis, sociaal en praktisch niveau, om te kunnen functioneren in een beroep en thuis wordt bijgeschaafd en eventuele externe hulp bij ingeschakeld. De deelnemer staat ingeschreven in een scholingstraject waarmee een startkwalificatie gehaald kan worden. Voor de woon en verblijf situatie is een stabiele basis gelegd. 	5 tot 13 weken afhankelijk van leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de deelnemer
Afronding	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemer heeft een baan eventueel met een scholingstraject dat leidt tot een startkwalificatie. Hij wordt extra begeleid door een jobcoach met begeleiding in zijn woonomgeving. 	5 tot 13 weken
Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemer is uitgeschreven, woont thuis, heeft werk en/of volgt een scholingstraject, waarbij hij een beroep kan doen op medewerkers van het traject voor advisering, bemiddeling en ondersteuning. 	26 weken na de afronding van het traject

